

Die Haghe

September 2018
128e jaargang nr. 5
verschijnt 6 x per jaar

Beschermvrouwe H.K.H. Prinses Beatrix

VRIENDEN VAN HET HAAGS HISTORISCH MUSEUM

Van de voorzitter

Met mijn mededeling in het vorige Ledenbericht dat dit het laatste bericht in de huidige huisstijl zou zijn, was ik iets te voorbarig. Het voornemen om u in september te verrassen met een Ledenbericht in een nieuwe jas bleek door omstandigheden niet haalbaar. U moet het dus nog een keer doen met het oude 'Gezicht op 's-Gravenhage langs de Trekweg' uit 1770.

In november beleven we een novum en dan doel ik op onze Die Haghe Prijs. In het vorige Ledenbericht schreef ik al dat we de uitreiking daarvan anders gaan doen. Niet meer na afloop van de besloten Najaarsledenvergadering, maar tijdens een speciale bijeenkomst op een afzonderlijke datum, op een mooie historische locatie en met een bijzondere gastspreker. Onze bestuursleden Monique de Vries en Eline Zantvoort hebben zich er voor ingezet om hieraan een mooie uitvoering te geven.

Intussen is onze deskundige jury druk bezig met het beoordelen van de 22 publicaties van de longlist, die in het vorige Ledenbericht werd gepubliceerd. Noeste leesarbeid in een zinderende zomer, waarvoor ik de jury reeds nu dank zeg én inspiratie en wijsheid toewens: we wachten met spanning de shortlist af. Die zal in september worden bekendgemaakt en u per digitale nieuwsbrief worden toegezonden. U krijgt daarin ook nadere informatie over de lezingen die door de genomineerde auteurs in oktober worden gehouden in de Centrale Bibliotheek (zie: 'Activiteiten').

Zo ligt er een mooi najaar voor ons, met de Najaarsledenvergadering op 13 oktober als eerste in het verschiet. Ik hoop velen van u alsdan te kunnen verwelkomen.

Henk Grootveld

AGENDA

11 oktober
Lezingenreeks Die Haghe Prijs 2018

13 oktober
Najaarsledenvergadering

18 oktober
Lezingenreeks Die Haghe Prijs 2018

25 oktober
Lezing over Haags erfgoed uit de Koude Oorlog

1 november
Uitreiking Die Haghe Prijs 2018

PostNL
Port Betaald

Najaarsledenvergadering

Het bestuur van de Geschiedkundige Vereniging Die Haghe – Vrienden van het Haags Historisch Museum nodigt u graag uit voor het bijwonen van de Najaarsledenvergadering. Deze wordt op zaterdag 13 oktober 2018 om 11.15 uur gehouden in de Schutterszaal van het Haags Historisch Museum, Korte Vijverberg 7. Vanaf 11.00 uur inloep en koffie in het museumcafé.

Agenda

1. Opening
2. Mededelingen
3. Verslag van de Voorjaarsledenvergadering van 21 april 2018
4. Bestuurssamenstelling. Penningmeester Enno de Vries treedt af en is niet herbenoembaar, bestuurslid Cees Burger en secretaris Hans Zwaanswijk treden af en zijn herbenoembaar.
5. Wijziging van de statuten in verband met het verlengen van de zittingsduur van het bestuur met een jaar*
6. Begroting 2019**
7. Instellen van een commissie van advies voor het beheer van het legaat jhr. mr. J.C. Baud.
8. Die Haghe Prijs
9. Jaarboek 2018, een introductie door de redactievoorzitter Kees Stal
10. Activiteiten voor de leden
11. Rondvraag
12. Sluiting

* Voorgesteld wordt om de in artikel 7.3 van de statuten geregelde zittingsduur voor bestuursleden te verruimen van drie naar vier jaar. Daardoor kan de expertise die een bestuurslid heeft opgebouwd langer ten bate van de vereniging worden aangewend. Het artikel komt na wijziging te luiden: 'De leden van het bestuur worden benoemd voor de tijd van vier jaren en zijn slechts eenmaal terstond herkiesbaar.' De wijziging heeft onmiddellijke werking en geldt dus meteen voor de zittende bestuursleden. Ingevolge artikel 15.4 van de statuten treedt deze statutenwijziging in werking, nadat daarvan een notariële akte is opgemaakt. Het bestuur vraagt de ledenvergadering machtiging om daartoe het nodige te verrichten.

** de stukken worden ter vergadering uitgereikt en zijn vanaf 24 september op te vragen bij de penningmeester, tel. 06 572 763 24 of via: penningmeester@haagsegiedenis.nl

Na afloop van de vergadering zal ons lid Han Bruin onder de titel 'Den Haag Verzamelen' vertellen over de unieke collectie boeken over Den Haag die hij bijeen heeft gebracht.

Verslag Voorjaarsledenvergadering

De Voorjaarsledenvergadering werd op 21 april 2018 gehouden in de Schutterszaal van het Haags Historisch Museum, Korte Vijverberg 7.

1. Opening

Na de mededeling dat de directeur van het Haags Historisch Museum de heer drs. M. van Baalen helaas is verhinderd om bij deze vergadering aanwezig te zijn, opent de voorzitter de vergadering, heet de 32 aanwezige leden en ere-leden welkom en bedankt het museum voor de gastvrije ontvangst.

2. Mededelingen

Afwezig met bericht: mevrouw E. Zantvoort en de heren C.J.M. Burger, C.J. Bijloos en R.A. Gallas.

De voorzitter geeft als eerste het woord aan het bestuurslid de heer L. van Tilborg. Hij presenteert in het kort de nieuwe website van onze vereniging en onthult in samenwerking met de heer M. van der Mast de nieuwe huisstijl, zoals die al in de vorm van een nieuwe folder, een spandoek en een banner gestalte heeft gekregen. De nieuwe opmaak wordt met enthousiasme door de leden ontvangen. De voorzitter bedankt de heren Van Tilborg en Van der Mast voor hun inzet en deskundige begeleiding van het hele proces. Na dit heugelijke moment spreekt de voorzitter een kort in memoriam uit ter nagedachtenis aan drs. O.H. Mensink die helaas op 9 februari 2018 is komen te overlijden. Onno Mensink was in de periode 2000-2006 voorzitter van onze vereniging. Ook dit jaar heeft de voorzitter de eer gehad om aan 23 betalende cursisten Paleografie een certificaat uit te reiken. De cursus stond wederom onder de bezielende leiding van de heer C. Stal en mevrouw I. Koolhoven.

Met het oog op het inwerking treden op 25 mei 2018 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming heeft penningmeester De Vries zich gezet aan het opstellen van een privacy reglement dat waarborgt dat zorgvuldig met de gegevens van de leden wordt omgegaan. Zodra het reglement door het bestuur is goedgekeurd, zal het reglement op onze website worden gepubliceerd.

Tot slot meldt de voorzitter dat onze beschermvrouwe H.K.H. prinses Beatrix de vereniging hartelijk heeft bedankt voor de felicitaties die de voorzitter ter gelegenheid van haar tachtigste verjaardag heeft gestuurd.

3. Verslag van de Najaarsledenvergadering 14 oktober 2017

Er zijn geen opmerkingen waarna het verslag wordt vastgesteld.

3a. Herbenoeming van bestuurslid mevrouw E. Zantvoort

Dit agendapunt is tijdens de vergadering toegevoegd. Mevrouw E. Zantvoort is aftredend, maar stelt zich herkiesbaar voor een tweede termijn. De leden ondersteunen haar herbenoeming met een hartelijk applaus.

4. Financieel verslag 2017 en verslag kascommissie

Penningmeester De Vries geeft een toelichting op het overzicht van de baten en de lasten over het afgelopen jaar. Uit de cijfers blijkt dat zowel de contributie- als de rente inkomsten afnemen. Voor lezingen en andere activiteiten is in de begroting een richtgetal opgenomen. In principe worden de activiteiten budget-neutraal georganiseerd. In 2017 werd een klein positief saldo op de activiteiten geboekt. Aan de batenkant is ook het legaat van jhr. Baud opgenomen.

Aan de lastenkant valt op dat de productiekosten voor het jaarboek lager uitvallen dan begroot. De bijdrage aan het HHM is een jaarlijks terugkerende post en voorts zijn er reserveringen gemaakt voor toekomstige bestedingen. Te denken valt hierbij aan de lustrumviering.

Tot slot geeft de penningmeester een korte toelichting op de balans per 31 december 2017. Op de vraag van de heer F. Wijsenbeek of het mogelijk is om de begroting van 2019 al te presenteren, is het antwoord dat de begroting 2019 in de Najaarsledenvergadering wordt gepresenteerd.

Vervolgens doet de heer R.J. Gmelig Meijling verslag namens de kascommissie. De financiële administratie was keurig op orde en de gepresenteerde stukken geven een betrouwbaar beeld van de financiële situatie van de vereniging. De vergadering verleent décharge aan het bestuur voor het gevoerde financiële beleid in 2017 en ondersteunt dit met applaus. Tot slot geeft de heer Gmelig Meijling de penningmeester een compliment voor het besparen van 30% belasting die gegeven zou worden op het legaat van Baud. Dit is voorkomen door bij de belastingdienst te verzoeken onze vereniging aan te merken als een sociaal belang behartigende instelling (SBBI).

5. Legaat Baud

De penningmeester geeft een toelichting op het bestuursvoorstel om het legaat te investeren op zodanige wijze dat het kapitaal intact blijft. Het voorstel is om een commissie van advies te benoemen bestaande uit twee deskundigen op het gebied van financieel beheer en de penningmeester, en het kapitaal als volgt te verdelen:

- Ca. € 10.000 op de bank;
- 495 certificaten Stadsherstel Den Haag (ca. € 23.000). Hiermee ondersteunt de vereniging een van haar doelstellingen: 'het behouden van het behoud en herstel aldaar van historisch stedschoon en van monumenten van geschiedenis en kunst.' Het rendement van de certificaten bedraagt maximaal 5%; de afgelopen jaren werd een dividend van 2,5 tot 4% uitgekeerd.
- Investment grade bedrijfsobligaties via een tracker of indexfonds; dit zijn laag risico obligaties met een beperkt rendement.

Het rendement op deze investeringen kan worden gebruikt voor het financieren van bijvoorbeeld de lustrumviering.

Op de vraag van de heer F. Wijsenbeek of de te verwachten beperkte opbrengst wel voldoende is voor het volledig betalen van een dergelijke viering antwoordt de penningmeester, dat bij een rendement van ca. € 2.000 per jaar er cumulatief over vijf jaar een bedrag van ca. € 10.000 te besteden valt.

De heer H. Bordewijk vraagt zich af of het niet beter is om het geld in een aparte stichting onder te brengen. De voorzitter geeft als antwoord dat een dergelijke stichting onder leiding van een ander bestuur moet staan om belangenverstrengeling te voorkomen en dit andere bestuur kan heel andere denkbeelden ontwikkelen over hoe het kapitaal te beheren, wat volstrekt onwenselijk is. Na nog wat verdere gedachtenwisselingen wordt met het bestuursvoorstel ingestemd.

6. Jaarverslag 2017

Het voornemen was om dit jaar voor het eerst in de Voorjaarsledenvergadering het jaarverslag te presenteren, zoals dat ook in het Jaarboek 2017 zal worden opgenomen, maar door omstandigheden is dit niet gelukt. De voorzitter doet daarop in hoofdlijnen mondeling verslag van hetgeen in het afgelopen jaar is verricht. Bestuurslid mevrouw De Vries geeft een overzicht van de activiteiten van het Monumentenplatform waarin zij namens de vereniging zitting heeft.

7. Die Haghe Prijs

Bestuurslid mevrouw De Vries licht de stand van zaken toe met betrekking tot de tweejaarlijkse Die Haghe Prijs. Het is de bedoeling de prijs meer onder de aandacht te brengen van het publiek, sponsors en auteurs. Om dit te bereiken:

- is de prijs verhoogd tot € 5.000;
- komt er een aparte bijeenkomst op 1 november 2018 voor de prijsuitreiking in plaats van aan het eind van de Najaarsledenvergadering;
- is gekozen voor een bijzondere locatie;
- wordt zowel de longlist als de shortlist gepubliceerd, de longlist in mei en de shortlist in september;
- wordt aan de auteurs op de shortlist gevraagd een lezing over hun boek te houden in de periode september-oktober.

De heer D. Cannegieter merkt op dat in het verleden het prijzengeld eveneens € 5.000 bedroeg dankzij sponsoring. Hij geeft het bestuur complimenten voor de tot dusver genomen initiatieven. De heer F. Wijsenbeek geeft aan dat met name boekhandelaars nogal eens terughoudend kunnen zijn in hun medewerking en de heer H. Muller merkt op dat er van de Haagse pers waarschijnlijk niet veel valt te verwachten. Er is niet veel écht Haagse pers meer over.

8. Activiteiten voor de leden

Omdat bestuurslid de heer C. Burger afwezig is, neemt de voorzitter de honneurs waar om iets te vertellen over de activiteiten van het afgelopen half jaar en om een korte vooruitblik te geven op de komende activiteiten.

Het bezoek aan Huis Schuylenburch was een groot succes. Omdat het aantal bezoekers gelimiteerd was en het aantal geïnteresseerde leden hoog, wordt getracht een nieuwe rondleiding af te spreken. De jaarlijkse zomerexcursie staat gepland voor 30 juni. De reis zal ditmaal gaan naar Zeeland waar het Watersnoedmuseum in Ouwkerk en vervolgens Zierikzee worden bezocht.

9. Rondvraag

De heer H. Muller: bestaat er zoiets als een geschenklidmaatschap? Dit is op verzoek mogelijk aldus de penningmeester.

Mevrouw De Vries: is het mogelijk om de zittingsduur van een bestuurslid te verlengen tot bijvoorbeeld 4 jaar? Dit is mogelijk maar vereist een aanpassing van de statuten. Overigens is het voor de vereniging goed als een bestuur met enige regelmaat wordt verversd.

Mevrouw C. Wentholt kraakt enige kritische noten over het beleid op de studiezaal van het Haags Gemeentearchief.

10. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter onder dankzegging voor ieders komst en inbreng de vergadering.

Aansluitend houdt de heer Maarten van Doorn een boeiende lezing over 200 jaar Scheveningen-Bad, waarin hij met behulp van lichtbeelden laat zien hoe Scheveningen zich ontwikkelde tot een badplaats van internationale allure en in de tweede helft van de twintigste eeuw een ander gezicht kreeg.

Activiteiten

Aanmelden

- Via het e-mailadres: activiteiten@haagsegeschiedenis.nl, tenzij anders vermeld.
- Betaling van de deelnemersbijdrage op rekeningnummer NL49 INGB 0000 0717 91 t.n.v. Geschiedkundige Vereniging Die Haghe
- Bevestiging van uw deelname volgt per e-mail
- Wanneer er geen plaats meer is, wordt dat eveneens per e-mail kenbaar gemaakt.

Mocht u nog vragen hebben, stuur dan een e-mail naar ons bestuurslid C.J.M. Burger: cjmburger@gmail.com.

Lezing over Haags erfgoed van de Koude Oorlog

In het november nummer 2017 van ons Ledenbericht verscheen over bovengenoemd onderwerp een boekbespreking van de hand van Diederick Cannegieter en het verheugt ons dat wij een van de auteurs, de heer Kees van Leeuwen, bereid hebben gevonden om over dit onderwerp een lezing te houden.

De Koude Oorlog (1948-1989) ligt al weer geruime tijd achter ons, maar op vele plaatsen in Den Haag bevinden zich nog de stille getuigen van dit tijdperk. De noodzetel onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken, de Seyss-Inquartbunker op het landgoed Clingendael, een uitgebreid bunkercomplex in de Nieuwe Scheveningse Bosjes en nog een aantal andere complexen zijn door de Stichting Militair Erfgoed in samenwerking met de afdeling Monumentenzorg van de gemeente Den Haag onderzocht. De resultaten hiervan zijn gepubliceerd in een mooie uitgave van de bekende VOM-reeks.

Behalve dit militair erfgoed, zullen ook schuilkelders opgericht op initiatief van bedrijven en bewoners, de geschiedenis van de

Schuilen in Den Haag

Erfgoed van de Koude Oorlog

Bescherming Bevolking (BB) en andere gerelateerde onderwerpen in deze lezing worden behandeld.

NB Deze activiteit is ook toegankelijk voor introducés.

Datum: donderdag 25 oktober
Aanvang: 15.00 uur.
(koffie/thee vanaf 14.30 uur)

Duur: ruim een uur
Locatie: Salon van het Haags Historisch Museum
Kosten: € 6 (€ 7 voor introducés)
Voor aanmelden zie boven onder 'Activiteiten'

Lezingenreeks Die Haghe Prijs 2018

Nog 22 boeken (zie het vorige Ledenbericht) maken kans op de Die Haghe Prijs 2018. Half september maakt de jury de shortlist bekend. In aanloop naar de prijsuitreiking zullen de genomineerden die op de shortlist staan, een lezing geven. Deze lezingen zullen plaatsvinden op 11 en 18 oktober van 17.30 uur tot 19.00 uur in de Centrale Bibliotheek aan het Spui. U kunt zich aanmelden via het volgende e-mailadres: aanmeldinglezinghga@denhaag.nl. Ook introducés zijn welkom. Let op! De data zijn onder voorbehoud. Nadere informatie over de lezingenreeks krijgt u in september toegezonden per digitale nieuwsbrief.

Uitreiking Die Haghe Prijs 2018

De uitreiking zal plaatsvinden op donderdag 1 november om 16.00 uur in de Glazen Zaal aan de Prinsessegracht 26. Wij hebben prof. dr. Herman Pleij bereid gevonden om als gastspreker op te treden en daar zijn wij bijzonder blij mee. Hij zal op de hem bekende wijze ingaan op onder meer het belang van de geschiedenis van eigen stad en streek, het bestaan van een plaatselijke geschiedkundige vereniging en de daarbij essentiële rol en betekenis van het boek én de prijs. Nadat juryvoorzitter Ellen van der Waerden het juryrapport heeft voorgelezen overhandigt zij de uitkomst daarvan in een gesloten envelop aan professor Pleij die de naam van de winnaar bekend zal maken, waarna de uitreiking volgt van de Die Haghe Prijs 2018. De bijeenkomst wordt besloten met een glas op het welzijn van de laureaat én Die Haghe.

Als u de uitreiking wilt bijwonen, meldt u zich dan uiterlijk 15 oktober aan via een e-mailbericht aan ons secretariaat: secretaris@haagsegiedenis.nl. Omdat de uitreiking ook wordt bijgewoond door bijzondere genodigden én de plaatsruimte in de Glazen Zaal beperkt is, doet u er verstandig aan dit zo snel mogelijk te doen. Aanmeldingen worden verwerkt in volgorde van binnenkomst, waarbij als ijzeren wet geldt: 'vol is vol'. Deze activiteit is niet toegankelijk voor introducés.

Diversen

Aankoop Certificaten Stadsherstel Den Haag

Overeenkomstig het op de in april 2018 gehouden Voorjaarsledenvergadering genomen besluit werden vanuit het legaat van jhr.mr. J.C. Baud 495 certificaten met een nominale waarde van 46 euro per stuk van Stadsherstel Den Haag aangekocht. Op 3 juli 2018 kreeg voorzitter Henk Grootveld op het kantoor van Stadsherstel Den Haag aan de Jan van Nassastraat 43 de aankoopbevestiging overhandigd door Bernard Ferf Jentink, directeur Stadsherstel Den Haag. Die Haghe had al vijf certificaten in bezit, zodat het totale aantal thans 500 bedraagt. Als certificaathouder draagt Die Haghe aldus bij aan de aankoop,

het herstel en het onderhoud van monumenten en beeldbepalende panden in Den Haag. Een passende invulling van een van de doelstellingen van Die Haghe.

Rechts: Bernard Ferf Jentink, directeur Stadsherstel;
links: voorzitter Henk Grootveld

Nieuwe leden

Mevrouw E.M.E. Teunissen en Stadsherstel Den Haag

Het bestuur van Die Haghe is als volgt samengesteld:

Voorzitter
mr. H.C. Grootveld

Secretaris
drs. J. Zwaanswijk

Penningmeester
ir. E.B. de Vries

Leden
hr. C.J.M. Burger
drs. L.A.F.H. van Tilborg
mw. drs. J.M. de Vries
mw. E. Zantvoort

Secretariaat
Sonoystraat 51
2581 VJ Den Haag
e-mail: secretaris@haagsegiedenis.nl

Financiën
Storting op giro 71791
(IBAN:
NL49 INGB 0000 0717 91)
t.n.v. Geschiedkundige Vereniging Die Haghe

Info ledenadministratie en opgave nieuwe leden
ir. E.B. de Vries
Margrietstraat 9
2555 PT Den Haag
penningmeester@haagsegiedenis.nl

Redactieadres Ledenbericht
Loudonstraat 100
2593 WB Den Haag
e-mail: michioldmast@gmail.com

Redacteur Ledenbericht
drs. W.M. van der Mast

Website Die Haghe:
www.haagsegiedenis.nl

Jaarboek Die Haghe
Voor aanwijzingen auteurs en inzenden van kopij:
V.L.C. Kersing, Dienst Stadsbeheer Afdeling Archeologie, Postbus 12651, 2500 DP Den Haag, tel. 070-3536633, e-mail victor.kersing@denhaag.nl

Contributie/Opzegging
Bij opzegging van het lidmaatschap in de loop van het verenigingsjaar blijft de contributie voor dat jaar verschuldigd. Zie Statuten op website Die Haghe.